

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ROLES OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN PROMOTING CLASSROOM RESEARCH IN SCHOOLS UNDER
SAMUT SAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

อภิชนา กานดา* และ สุภาวดี ลาภเจริญ

Apichaya Kanda* and Supawadee Lapcharoen

ภาควิชาการบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร 10240

Department of Education and Higher Education, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University,

Bangkok 10240, Thailand

*Corresponding author: E-mail: apichayakanda@gmail.com

รับบทความ 22 ธันวาคม 2563 แก้ไขบทความ 26 กุมภาพันธ์ 2564 ตอบรับบทความ 8 มีนาคม 2564 เผยแพร่บทความ ตุลาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอน และขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ Cohen จำนวน 168 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .52-.90 และความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัย และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน
2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน จำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา, การวิจัยในชั้นเรียน

ABSTRACT

The purposes of this research were to examine and compare roles of school administrators in promoting classroom research in schools under Samutsakhon Primary Educational Service Area Office, as classified by the taught subject groups and school sizes. The sample consisted of 168 teachers under Samutsakhon Primary Educational Service Area Office who were selected through stratified random sampling using school sizes as the strata, and determined the sample size according to the Cohen table. The instrument for data collection was a set of five-rating scale questionnaires with the item discriminative index (r) ranged from .52 to .90, and the reliability of .97. The statistics for data analysis were mean, standard deviation, t-test, and One-Way ANOVA.

The findings revealed as follows:

1. School administrators' roles in promoting classroom research of teachers in schools, as a whole and in each aspect, were at a high level, ranging from high to low mean scores for the first three ranks: placing importance to classroom research, promoting for career advancement, and having responsibility for providing support and supervision.
2. The comparison result of school administrators' roles in promoting classroom research, classified by the taught subject groups, as a whole and in each aspect, showed no difference.
3. The comparison result of school administrators' roles in promoting classroom research, classified by school sizes, as a whole and in each aspect, showed the differences at the .05 level of significance, except the aspect of promoting career advancement of teachers showed no difference.

Keywords: Roles of School Administrators, Classroom Research

บทนำ

ในสภาวะปัจจุบันที่สังคมโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วก้าวหน้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสาร ระบบสารสนเทศก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งส่งผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของมนุษย์ มนุษย์ถือเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญในการพัฒนาประเทศและเพื่อให้มนุษย์สามารถเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จึงต้องอาศัยเครื่องมือที่นำมาใช้ในการพัฒนามนุษย์ นั่นคือการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ระบุไว้ในหมวด 4 แนวทางการจัดการศึกษา มาตรา 24 ข้อ 5 ว่า “ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อมและอำนวยความสะดวกให้เกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ สามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนรู้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนอาจเกิดการเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กัน จากสื่อการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ” และนอกจากนี้ในมาตรา 30 ระบุว่า “ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา” (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545) จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในส่วนหนึ่งนั้นมุ่งเน้นให้ผู้สอนและผู้เรียนใช้กระบวนการวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และให้การวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ โดยการทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นการสร้างความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ความใจกว้างที่จะรับฟังเหตุผล และมีวิจรรณญาณอย่างละเอียดรอบคอบทำให้เกิดสิ่งประดิษฐ์ คิดค้น วิทยาการใหม่ ๆ หรือเกิดแนวทางในการแก้ปัญหาที่ตรงประเด็น ทำให้สามารถปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการวัดผล เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพ ตลอดจนนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ดีต่อไป (ภารดี อนันต์นาวิ, 2552) และถือว่าการวิจัยเป็นสิ่งที่ต้องดำเนินการควบคู่กัน อีกทั้งจากแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2549-2550 ระบุว่าในการประเมินความก้าวหน้าของครูมุ่งเน้นที่การวัดประสิทธิภาพของผลการปฏิบัติงานโดยเฉพาะคุณภาพทางการเรียนของผู้เรียน และสนับสนุนให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนควบคู่กันไป (ศศิธร ศรีจันทร์, 2559)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครมีนโยบายด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนและถือเป็นนโยบายที่สำคัญนโยบายหนึ่งที่ได้ดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุน แต่ปรากฏว่ามีงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนน้อยมาก ส่งผลต่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรและในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร นักเรียนส่วนใหญ่จะมีความหลากหลาย เนื่องจากจังหวัดสมุทรสาครเป็นแหล่งโรงงานอุตสาหกรรม ผู้คนจากต่างจังหวัดย้ายมาทำงานประกอบอาชีพ อีกทั้งยังมีแรงงานต่างด้าวอพยพมาทำงาน ทำให้ผู้ปกครองนำลูกหลานย้ายติดตามมาอาศัยอยู่ด้วย นักเรียนที่มาเข้าเรียนมีความหลากหลายแตกต่างกัน จึงส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ทำให้ครูจำเป็นต้องทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนให้ดำเนินต่อไปได้ และการทำวิจัยในชั้นเรียนต้องได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา

จากสภาพการณ์ในปัจจุบัน มีหลายปัจจัยที่เป็นแนวโน้มในการส่งเสริมการทำวิจัยและปัญหาในการทำวิจัยในชั้นเรียนสำหรับครูหลายประการ ได้แก่ ครูไม่มีเวลาเพียงพอในการทำวิจัยในชั้นเรียน การไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร ขาดงบประมาณสนับสนุนในการทำวิจัย ขาดผู้ให้คำแนะนำในการทำวิจัย หรือแหล่งข้อมูลในการทำวิจัยไม่เพียงพอ ซึ่งองค์ประกอบทั้งหมดเป็นส่วนหนึ่งในการบริหารจัดการภายในองค์กร ผู้บริหารจึงเป็นอีกองค์ประกอบหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ การสนับสนุนของผู้บริหารทำให้ครูผู้สอนเกิดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และได้รับการสนับสนุนสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน (ศศิธร ศรีจันทร์, 2559)

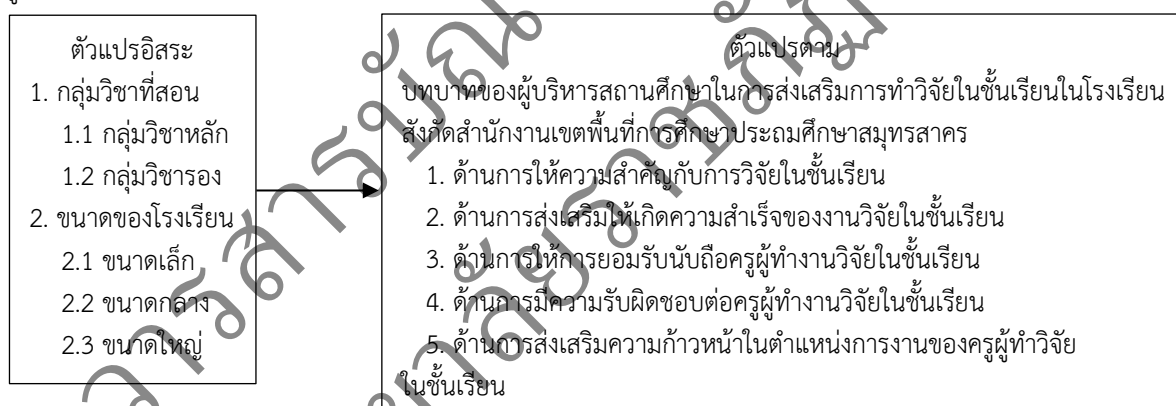
จากนโยบายด้านการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งมีงานวิจัยทางการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนน้อยมาก ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยจำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอนและขนาดของโรงเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 285 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ปีการศึกษา 2563 จำนวน 168 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified random sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากการเปิดตารางของ Cohen (Cohen, Manion and Morrison, 2011, p. 147)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยการหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกโดยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (item-total correlation) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .52-.90

2.2 ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ .972

3. วิธีรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้รับคืน 168 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

4.1 ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ กลุ่มวิชาที่สอนและขนาดของโรงเรียน โดยการหาค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage)

4.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.3 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอน สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าทีแบบสองกลุ่มอิสระกัน (Independent samples t-test)

4.4 เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's method)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ในภาพรวมและรายด้าน

บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน	4.38	0.46	มาก
2. ด้านส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน	4.24	0.57	มาก
3. ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน	4.24	0.62	มาก
4. ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน	4.25	0.58	มาก
5. ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน	4.29	0.59	มาก
รวม	4.28	0.52	มาก

จากตาราง 1 พบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

1.1 ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มากที่สุด 2 ข้อ มาก 8 ข้อ เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียน

เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.68$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.58$) และผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.48$) ตามลำดับ

1.2 ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มากทุกข้อ เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงคณะครูเพื่อให้ทราบนโยบายแผนการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.42$) และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูกำหนดแผนงานในการทำวิจัยในชั้นเรียนของตนเอง ($\bar{X} = 4.37$) ตามลำดับ

1.3 ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มากทุกข้อ เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในโครงการการวิจัยในชั้นเรียนของครู ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนของครู ($\bar{X} = 4.39$) และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีส่วนร่วมในการเสนอและกำหนดนโยบายในการบริหารงานวิจัยในชั้นเรียนของครู ($\bar{X} = 4.39$) ตามลำดับ

1.4 ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มากทุกข้อ เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.35$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการคิดหาทางเลือกนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 4.30$) และผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมเสนอแนะและพิจารณาหัวข้อการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

1.5 ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มากทุกข้อ เรียงลำดับ 3 อันดับแรก ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจด้วยการพิจารณาความดีความชอบแก่ครูที่ทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครูที่ประสบความสำเร็จต่อผู้เรียน ($\bar{X} = 4.45$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูมีผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้ได้รับการคัดเลือกเป็นครูต้นแบบ ($\bar{X} = 4.35$) และผู้บริหารสถานศึกษาระดุนและส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนอันเป็นความก้าวหน้าทางอาชีพของครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.30$) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอน และขนาดของโรงเรียน

2.1 ครูผู้ตอบแบบสอบถามที่อยู่ในกลุ่มวิชาที่สอนต่างกัน มีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.2 ครูผู้ตอบแบบสอบถามที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนที่มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนสูงกว่าครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดกลาง

2.2.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดเล็กมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลาง

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาและเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เพราะการวิจัยในชั้นเรียนเป็นการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทการเป็นผู้นำในการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้การส่งเสริมสนับสนุนทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ งบประมาณ บุคลากรในการทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งมีการบริหารจัดการที่ดี จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อใช้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการพัฒนาครูให้มีความรู้ความสามารถในการทำวิจัย รวมทั้งสร้างขวัญและกำลังใจครูที่ทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กนกจิต สีดวง (2558) ศึกษาการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาค้นหาความรู้ใหม่ โดยกำหนดเป้าหมายและแผนปฏิบัติการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียน มีการประชุมครูเพื่อชี้แจงให้ครูทราบแนวนโยบาย วัตถุประสงค์ ความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนและกระตุ้นให้ครูผู้สอนใช้การวิจัยในชั้นเรียนเป็นฐานของการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ (2560) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนโดยการกำหนดนโยบายการวิจัย การพัฒนาสมรรถนะการวิจัยให้กับบุคลากร การสนับสนุนทรัพยากรการทำวิจัย การวางระบบการเผยแพร่และการใช้ประโยชน์จากงานวิจัย การจัดกิจกรรมการจัดการความรู้ การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายวิจัยการศึกษา รวมถึงการวางระบบการให้แรงเสริมในการวิจัย

1.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่สนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน ส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน อีกทั้งยังส่งเสริมให้ครูค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนและยังสนับสนุนให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการนิเทศติดตามการดำเนินการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้และมีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้เพื่อวางแผนกำหนดนโยบายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คณินฉกกลิ่นหอม (2560) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29 พบว่า ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการวิจัยในชั้นเรียนสามารถนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในห้องเรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งยังสามารถทำให้ครูผู้สอนพัฒนาวิชาชีพของตนเอง เกิดความรู้และความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ รวมทั้งเป็นการพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการสอน มีนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนเพิ่มขึ้น และมีความสำคัญต่อผู้เรียนหากมีการนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความต้องการความถนัดและความสนใจซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ตรงตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน เมื่อผู้บริหารซึ่งเป็นบุคคลที่มีความสำคัญและมีบทบาทมากที่สุดในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนก็จะทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูทุกคนได้ทำวิจัยในชั้นเรียน เปิดโอกาสให้ครูได้แสวงหาความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงหรือพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ ขาทองยศ (2558) ศึกษาความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 พบว่า ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารมีการส่งเสริมให้ครูค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน จัดให้มีการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและทักษะในการทำวิจัยในชั้นเรียน อีกทั้งยังส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

1.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาประชุมชี้แจงคณะครูเพื่อให้ทราบนโยบายและแผนการบริหารงานวิชาการที่ชัดเจน มีการส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูกำหนดแผนงานในการทำวิจัยในชั้นเรียนของตนเอง มีการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงานวิจัยในชั้นเรียนของครู อีกทั้งยังจัดให้มีการอบรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรู้

ความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครู สนับสนุนให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาในการทำวิจัยในชั้นเรียน และจัดให้มีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศที่ดีพร้อมที่จะนำข้อมูลมาใช้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร ศรีจันทร์ (2559) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนจัดให้มีนโยบาย/ข้อกำหนดเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ชัดเจน จัดให้มีการประชุมชี้แจงเพื่อให้คณะครูทราบ นโยบาย วัตถุประสงค์ และความสำคัญของการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน มีการส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้ด้านการทำวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มเติมจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งในและนอกเวลาราชการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริรัตน์ พานานาค (2560) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียน ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 พบว่า ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการวิจัยในชั้นเรียนว่ามีผลต่อการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของผู้เรียน และส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิจัยเป็นกระบวนการหลักในการพัฒนาการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา และสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการศึกษาในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ระบุว่าการศึกษาเป็นปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพแต่ละบุคคล โดยเฉพาะการวิจัยได้มีการบัญญัติไว้ให้สถานศึกษาส่งเสริมให้ผู้สอนใช้การวิจัยเป็นกระบวนการหลักในการพัฒนาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก

1.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน ให้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนกำหนดประเด็นและแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนที่สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียน มีการเปิดโอกาสให้ครูที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยร่วมนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชวาล พงศ์พงศ์พันธ์ (2558) ศึกษาการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากโรงเรียนมีการมอบรางวัลและเกียรติบัตรแก่ผู้มีผลงานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน มีการยกย่องชมเชยครูที่มีผลงานเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน อีกทั้งยังส่งเสริมครูแกนนำเข้าร่วมประชุมสัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในวงวิชาการและวิชาชีพอย่างกว้างขวาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคารพิสุทธ์ สยามประโคน (2559) ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2 พบว่า ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารมีการประชาสัมพันธ์ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนของครูให้เพื่อนครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทราบ อีกทั้งยังให้ผู้ทำวิจัยได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนะนโยบายในการบริหารงานวิจัยในชั้นเรียน มีการจัดการส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัยได้ร่วมเป็นผู้นิเทศในชั้นเรียนด้านการวิจัยในชั้นเรียน มีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัยในชั้นเรียนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเพื่อนครู

1.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน มีส่วนร่วมเสนอแนะและพิจารณาหัวข้อการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน มีการจัดระบบบริหารงานในโรงเรียนให้เอื้อต่อความเป็นอิสระกล้าคิด ค้นคว้า ทดลองความคิดใหม่ ๆ ให้ความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาที่มีผลกระทบต่องานวิจัยในชั้นเรียนของครูและยังมีส่วนร่วมในการคิดหาทางเลือกนวัตกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อการทำวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจนจิรา อีริวโรจน์ (2560) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำ ด้านความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนแก่ครูเพื่อให้ปรับปรุงการเรียนการสอน อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการแสวงหาทางเลือกใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาที่นำไปสู่การวิจัยในชั้นเรียน และผู้บริหารสถานศึกษานิเทศความรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนของครูผู้สอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิมล สิริทมิงคล (2561) ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า ด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารให้ขวัญและกำลังใจแก่ครูผู้ทำวิจัย

อย่างสม่ำเสมอ มีการสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ส่งเสริมให้ครูมีอิสระ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าคิด ทดลอง ค้นคว้างานวิจัย และยังส่งเสริมให้คณะครูวางแผนการทำวิจัยในชั้นเรียนร่วมกัน

1.5 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจด้วยการพิจารณาความดีความชอบแก่ครูที่ทำงานวิจัยในชั้นเรียนและครูที่ประสบความสำเร็จในการนำผลการวิจัยไปใช้กับนักเรียน สนับสนุนให้ครูมีผลงานวิจัยในชั้นเรียนให้ได้รับการคัดเลือกเป็นครูต้นแบบ สนับสนุนให้ครูได้เขียนบทความ/หนังสือเผยแพร่ความรู้และประสบการณ์ในการทำวิจัยในชั้นเรียน มีการใช้ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนเป็นองค์ประกอบในการพิจารณาให้ความดีความชอบ อีกทั้งยังกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูปรับปรุงการเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนอันเป็นความก้าวหน้าทางอาชีพของครูผู้สอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา วุฒิเกษตรสกุล (2560) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนสนับสนุนและส่งเสริมความก้าวหน้าทางอาชีพของครูโดยใช้การวิจัยในชั้นเรียนเพื่อสนองต่อนโยบายตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 (5) และมาตรา 30 โดยผู้บริหารได้กำหนดเป็นนโยบายเพื่อให้ครูได้ตระหนักถึงการวิจัยในชั้นเรียน และให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาความดีความชอบ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ครูผู้มีผลงานการวิจัยสามารถเลื่อนตำแหน่งหน้าที่การงานในระดับสูงขึ้น ซึ่งผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูบ่งบอกถึงความเป็นครูมืออาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญา คณะเมธ (2560) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษา เขตอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งการงานของครูผู้ทำวิจัยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากผู้บริหารถือว่าการผลิตงานวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการเรียนรู้ที่สำคัญและใช้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาครู ให้โอกาสครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนได้ศึกษาต่อและให้การสนับสนุนผลงานวิจัยในชั้นเรียนของครูเพื่อนำไปขอเลื่อนตำแหน่ง

2. ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครจำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอน และขนาดของโรงเรียน ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นสำคัญในการอภิปราย ดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอน พบว่า ครูที่สอนในกลุ่มวิชาที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติงานภายใต้การควบคุมดูแลของหน่วยงานต้นสังกัดเดียวกันทำให้มีระบบการบริหารงานและการจัดการศึกษาที่เหมือนกันไม่ว่าครูจะปฏิบัติหน้าที่สอนในกลุ่มวิชาใดก็ต้องทำงานตอบสนองนโยบายของผู้บริหารคนเดียวกัน นอกจากนี้จากการมีการพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศโดยนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ทำให้ครูผู้สอนในกลุ่มวิชาที่ต่างกันมีโอกาสในการรับรู้แนวนโยบายแผนงานและแนวทางปฏิบัติในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนที่ใกล้เคียงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีชา วุฒิเกษตรสกุล (2560) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษาเขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามกลุ่มวิชาที่สอนไม่แตกต่างกัน เนื่องจากในปัจจุบันการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเกณฑ์ในการประเมินวิทยฐานะต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอยู่กลุ่มวิชาใดก็ตาม อีกทั้งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรฐานการศึกษาและเกณฑ์การประเมินต่าง ๆ นั้น กำหนดให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงทำให้ไม่แตกต่างกัน

2.2 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ครูที่สอนในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียนด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน และด้านการมีความ

รับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ส่วนด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งงานของครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างขวัญและกำลังใจด้วยการพิจารณาความดีความชอบแก่ครูที่ทำงานวิจัยในชั้นเรียนและครูที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียน มีการสนับสนุนให้ครูที่มีผลงานวิจัยในชั้นเรียนได้รับการคัดเลือกเป็นครูต้นแบบ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปัญญา คณะเมธ (2560) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตอำเภอเขาคิชฌกูฏ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 พบว่า ขนาดโรงเรียนที่แตกต่างกันส่งผลให้ด้านการส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จของงานวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้การยอมรับนับถือครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านการให้ความสำคัญกับการวิจัยในชั้นเรียน และด้านการมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เนื่องจากขนาดของโรงเรียนส่งผลต่อความพร้อมในด้านทรัพยากรต่าง ๆ ในการทำวิจัยในชั้นเรียน และการวิจัยในชั้นเรียนถือเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของครู จุดมุ่งหมายหลักเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงต้องคำนึงถึงประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับ กมลวรรณ ธรรมรัตนารมย์ (2560) ศึกษาบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับบทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 3 จำแนกตามขนาดของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีบริบทที่แตกต่างกันทั้งในด้านการสร้างขวัญและกำลังใจการสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานด้านงานวิจัยในชั้นเรียนทางสื่อต่าง ๆ การสนับสนุนให้ครูแสดงผลงานวิจัยในชั้นเรียนแก่สาธารณชน การมอบหมายให้เป็นแกนนำด้านงานวิจัยในชั้นเรียน ทำให้มีความคิดเห็นแตกต่างกันไปตามบริบทของขนาดของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

- 1.1 ผู้บริหารควรเชิญวิทยากรหรือครูต้นแบบมาบรรยายเสริมความรู้เรื่องการวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครู และควรแนะนำตำรา วารสาร หรือเอกสารที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครู
- 1.2 ผู้บริหารควรจัดให้มีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศพร้อมที่จะนำข้อมูลมาใช้ และควรจัดสรรงบประมาณและแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูให้มากขึ้น
- 1.3 ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ครูที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการวิจัยร่วมนิเทศการทำวิจัยในชั้นเรียนให้กับครูในโรงเรียนจัดทำเกียรติบัตร ให้รางวัล หรือยกย่องชมเชยครูผู้ทำงานวิจัยในชั้นเรียน และควรส่งเสริมให้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน นำความรู้มาถ่ายทอดให้แก่คณะครูในโรงเรียน
- 1.4 ผู้บริหารควรสร้างบรรยากาศในโรงเรียนให้เอื้อต่อการปฏิบัติงาน และควรเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสวงหาทางเลือกใหม่ ๆ ในการแก้ปัญหาที่นำไปสู่การส่งเสริมงานวิจัยในชั้นเรียนของครู
- 1.5 ผู้บริหารควรประชาสัมพันธ์ให้ครูที่ทำงานวิจัยในชั้นเรียนเป็นตัวอย่างให้เพื่อนครูจัดทำผลงานเพื่อสร้างความก้าวหน้า การเลื่อนตำแหน่ง เลื่อนวิทยฐานะ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
- 2.2 ควรศึกษาแรงจูงใจต่อการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

เอกสารอ้างอิง

- กนกจิต สีดวง. (2558). การส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.
- กมลวรรณ ธรรมรัตนารมย์. (2560). บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

- คณินนัช กลิ่นหอม. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 29. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- เจนจิรา อีริโรจน์. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ชัชวาล พงษ์พงศ์พันธ์. (2558). การส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ปรีชา วุฒิเกษตรสกุล. (2560). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เขตอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปัญญา คณะเมธ. (2560). บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูในโรงเรียนระดับประถมศึกษาเขตอำเภอลือชัยภูมิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2552). หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ชลบุรี: มนตรี.
- ยุพา ช่างกล. (2560). บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา. การค้นคว้าอิสระ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- ศศิธร ศรีจันทะ. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ชัยภูมิ: มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- ศิริรัตน์ พานนาค. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะผู้นำกับการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการการศึกษา. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุภาภรณ์ ขาทองยศ. (2558). การศึกษาความคิดเห็นต่อการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของสถานศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเลย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1. สารนิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สุวิมล สิทธิมงคล. (2561). บทบาทการส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- อังคารพิสุทธ์ สยามประโคน. (2559). บทบาทการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- Cohen, L. Lawrence, M. & Morrison, K. (2011). *Research Methods in Education*. (7th ed.). Routledge: U.S.A.